

De holle boom



beeldend doel

Doelstelling en benodigdheden

- a De kinderen leren over organische texturen.
- b De kinderen leren texturen herkennen, combineren en toepassen op een ruimtelijke vorm.
- c Tevens leren ze over licht/donkerwerking.

technisch doel

- a Het maken van een plaat klei.
- b Een plaat klei rond zetten tot een cilindervorm.
- c Boetseren van kleivormen aan een cilinder.
- d Het snijden van openingen.
- e Texturen op een vorm aanbrengen.

materiaal

- Per leerling een homp klei.

gereedschap

leer- en hulpmiddelen

beeldende inleiding

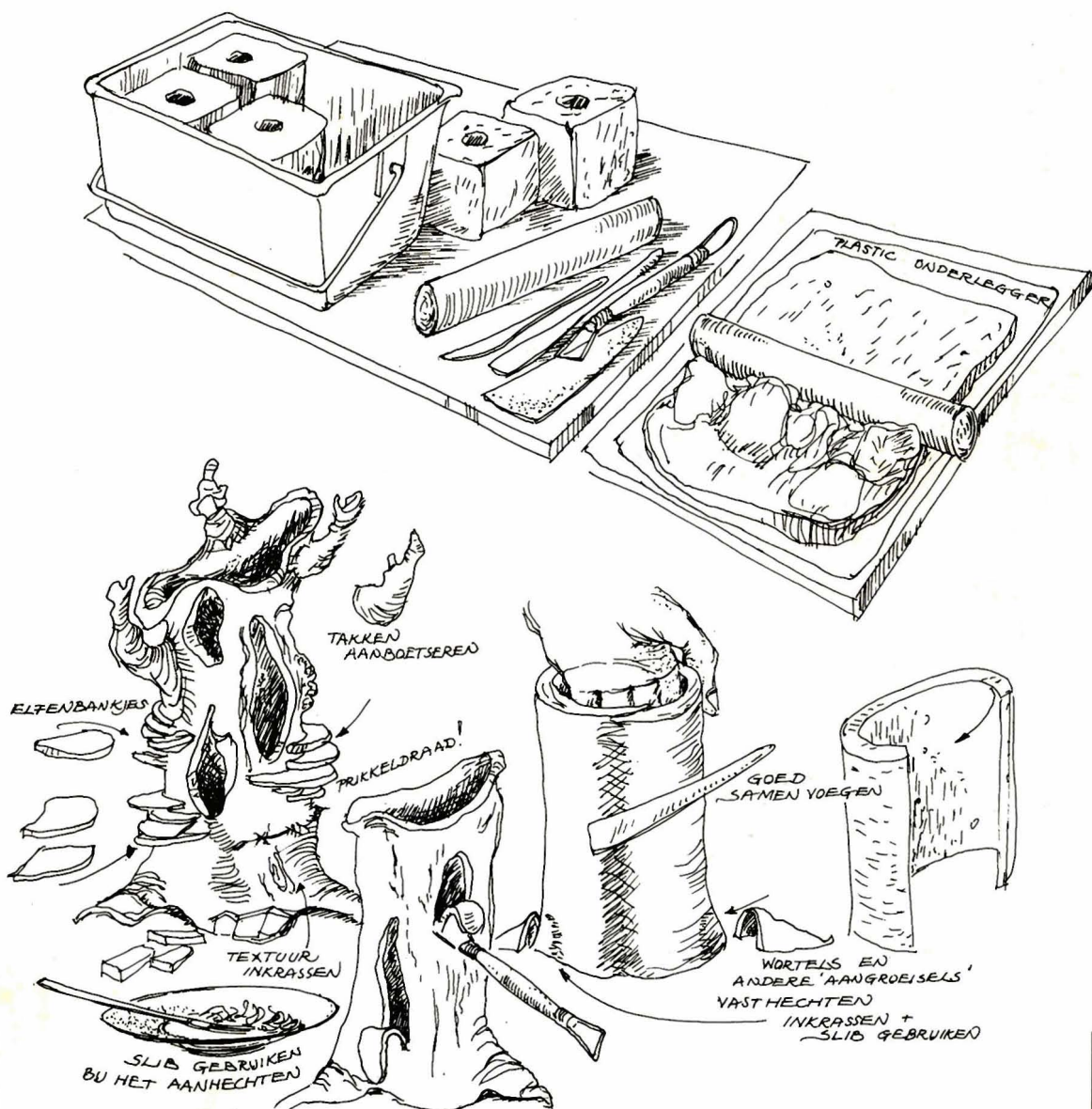
■ Per leerling een spatel, een kleiroller en een kleimesje.

■ a Aanschouwingsmateriaal over oude bomen.

■ b Openbaar Kunstbezit 1977, *Kunst en tijd* blz. 35 en 36.

Lesverloop

■ Voer met de kinderen een gesprek naar aanleiding van het meegebrachte aanschouwingsmateriaal. Oude bomen vertellen vaak hele groeiverhalen. Zo kun je zien hoe de boomschors vergroeid is rondom een vroeger gesnoeide of afgebroken tak. Heel mooi zijn vaak vergroeiingen of het gladde kernhout achter een opening in de ruwe bast. Soms is te zien hoe de mens zijn sporen heeft achtergelaten, bijvoorbeeld door inkrassen, insnoeringen van draad of



snoeien. Ook de natuur zelf tast de boom aan. Denk bijvoorbeeld aan op de boom groeiende plantvormen, zoals mossen, elfenbankjes en andere zwammen. Ook diverse diersoorten (vogels, insecten) en natuurverschijnselen (bliksem, vorst en wind) grijpen soms diep in op de vorm van de boom. Laat de kinderen tijdens deze bespreking verwoorden wat zij via directe waarneming ontdekken over de begrippen reliëf, licht, schaduw, hol, dicht, open, vorm (vergroeiing) en textuurverschillen. Het blijkt telkens weer dat kinderen het fijn vinden te verwoorden wat zij zien en voelen.

Het is de bedoeling dat de kinderen de ontdekte vorm- en textuureigenschappen gaan verwerken in een kleiwerkstuk met behulp van de reeds eerder aangeleerde technieken.

technische inleiding

- **a** De kinderen krijgen of rollen een plaat klei van 25 × 25 cm en 1 cm dik. Door rondzetten wordt deze tot een holle cilinder gevormd. Let op een goede verbinding, zowel aan de binnen- als aan de buitenkant.
- **b** In deze vorm kunnen gaten gesneden worden om de holte van de stam nog eens te accentueren. Ook kunnen nu vormen als afgebroken takken, vergroeiingen en wortels worden aangeboden.
- **c** Nu pas wordt de boomstam verder afgewerkt met texturen en plantaardige groeisel, zoals elfenbankjes.
- **d** Voor de stabiliteit kunnen eventueel wortels of zelfs door boomchirurgen ingemetselde stukken steen zorgdragen.

begeleidings- adviezen

- **a** Stimuleer gebruikmaking van het aanwezige aanschouwingsmateriaal.
- **b** Laat de leerlingen het werkstuk telkens ronddraaien, zodat alle zijden van de boom uitgewerkt worden.

nabespreking

- Zet de boomstammen naast elkaar.
- **a** Blijkt uit de werkstukken dat de leerlingen goed naar het meegebrachte aanschouwingsmateriaal hebben gekeken?
- **b** Vergelijk de gemaakte bomen met het aanschouwingsmateriaal.
- **c** Welke kleitechnieken zijn er gebruikt om de bomen er realistisch uit te laten zien?
- **d** Zijn er door het gebruik van verschillend gereedschap ook andere dan organische reliëfvormen of textuuroplossingen gevonden?

Andere opdrachten

- **1** Een rieten wasmand vol...
- **2** Paddestoelen, die groeien op...
- **3** De opgedoken amfora.

